

A Természet Világa 2017. évi tartalomjegyzéke

ASZTRONAUTIKA – ASZTROFIZIKA – CSILLAGÁSZAT

A januárban a Dunán, Dálya mellett kialakult jégtorlasz a Sentinel-1 rádiós műholdak „szemével”	446. o. (10. sz.)
ALMÁR IVÁN: A Szputnyik-1 startjának előzményeiről	435. o. (10. sz.)
BACSÁRDI LÁSZLÓ: Műholdas kvantumkommunikáció	449. o. (10. sz.)
BACSÁRDI LÁSZLÓ – BOTH ELŐD:	
Hat évtized az űrkorszakban	434. o. (10. sz.)
BALÁZS LÁSZLÓ – EHMANN BEA: Készülünk a Marsra	452. o. (10. sz.)
BARANYI TÜNDE: Napkitörések. Első rész	125. o. (3. sz.)
- Napkitörések. Második rész	278. o. (6. sz.)
BOTH ELŐD: Tűzhalál. Az űrkutatás halottjai	38. o. (1. sz.)
- Bemutatkozik a Ceres	71. o. (2. sz.)
- A Plútó és holdjai	132. o. (3. sz.)
DOBOS-KOVÁCS MIHÁLY: CanSat, avagy műhold a dobozban	456. o. (10. sz.)
Felszín- és épületmozgások Budapestben	447. o. (10. sz.)
FREY SÁNDOR – FARKAS PÉTER – GRENERCZY GYULA:	
Copernicus, Sentinel és Magyarország	445. o. (10. sz.)
GÉCZY GÁBOR: A SMOG-1, az új magyar zsebműhold	454. o. (10. sz.)
GSCHWINDT ANDRÁS: A Szputnyik-1 jeleinek vétele	439. o. (10. sz.)
Hat évtized az űrkorszakban	434. o. (10. sz.)
HEGEDŰS TIBOR: A planetáriumok világa – a világ planetáriumai	295. o. (7. sz.)
HIRN ATTILA – ZÁBORI BALÁZS: RadMag	455. o. (10. sz.)
HURTONY TAMÁS: Röntgenmikroszkopos vizsgálatok az űrtechnológia szolgálatában	458. o. (10. sz.)
KERESZTY ZSOLT: 31 tonnás vasmeteorit Argentínában	188. o. (4. sz.)
LENTE GÁBOR: Így jutunk el a csillagokig	2. o. (1. sz.)
MARADI ISTVÁN: Ha áram van, minden van	450. o. (10. sz.)
REZSABEK NÁNDOR: Egri csillagok.	
Madarassy János jezsuita asztronómus emlékére	378. o. (8. sz.)
SZABADOS LÁSZLÓ: Galaxishalmazok faggatása.	
Miről árulkodik a galaxisok közötti térség vastartalma?	556. o. (12. sz.)
UJFALUDI LÁSZLÓ: Űrművészet. Fantáziaképek az Univerzumról	156. o. (4. sz.)

Apróbb közlemények

A galaxisok spirálkarjának létrejötte 32. o. (1. sz.); A Gaia első eredményei 32. o. (1. sz.); Elyelgette-e a társát a Betelgeuse? 131. o. (3. sz.); Szökómásodperc 179. o. (4. sz.); Közepes fekete lyuk 224. o. (5. sz.); Foltszegény Nap 224. o. (5. sz.); Kevesebb sötét anyag lehet a fiatal galaxisokban? 272. o. (6. sz.); Szerves vegyületek a Ceresen 273. o. (6. sz.); Gyors-áramlás a fekete lyukak körül 321. o. (7. sz.); Félrelkötött óriás fekete lyuk 322. o. (7. sz.); Rejtélyes égi rádióforrás 410. o. (9. sz.); A csillagok és nem csillagok közti határ 410. o. (9. sz.); Barna törpék sokasága 460. o. (10. sz.); A Mars trójai kísérői 562. o. (12. sz.); Gyengül-e a naptevékenység? 562. o. (12. sz.)
--

Folyóiratszémek

A Rosetta nagy fináléja 46. o. (1. sz.); Szupernóva a szomszédban 94. o. (2. sz.); Szuperföldek 238. o. (5. sz.); A világ legnagyobb rádiótváscsőve 334. o. (7. sz.); Űridőjárás emberi hatásokkal 335. o. (7. sz.); A leszállás helye: ismeretlen 430. o. (9. sz.)

BIOLÓGIA – BIOFIZIKA – AGRÁRTUDOMÁNY

CSIZMADIA TAMÁS – JUHÁSZ GÁBOR: A sejtes önmészés	50. o. (2. sz.)
FIZIL ÁDÁM – GÁSPÁRI ZOLTÁN – BATTÁ GYULA:	
Egy gombaelemlés gombafelhéjre	265. o. (6. sz.)
KALOTÁS ZSOLT: A tengelic	100. o. (3. sz.)
LOCSMÁNDI CSABA – VASAS GIZELLA:	
A világító tölcesgomba	415. o. (9. sz.)
MERKL OTTÓ: Szörnyeteg vagy gyengéd óriás?	261. o. (6. sz.)
PAPP HENRIETT: Különcök a baktériumok között	182. o. (4. sz.)
RÓZSENBERSZKI TAMÁS:	
Baktériumok az emberiség szolgálatában	324. o. (7. sz.)
SZANYI SZABOLCS: Mire jó a csalogató anyag?	135. o. (3. sz.)
SZILI ISTVÁN: Hóvirág, vadalma és más növények	168. o. (4. sz.)
- Az Év emlőse, kétlélője és hala	211. o. (5. sz.)
TÓTH MÁRIA: Szörnyalak a túlélésért	29. o. (1. sz.)
VÁSÁRHELYI ZSÓKA ANNA:	
A munkamegosztás ezer arca és egy modellje	11. o. (1. sz.)
VENETIANER PÁL: Mi a szintetikus biológia?	274. o. (6. sz.)
- Modellszervezetek a biológiában	538. o. (12. sz.)

Apróbb közlemények

A Fidzsi-szigetek földművesei 33. o. (1. sz.); A magas rosttartalmú étrend és a bélbaktériumok 33. o. (1. sz.); Honnan tudják a baktériumok, hogy szaporodniuk kell? 34. o. (1. sz.); Kannibál neandervölgyiek 80. o. (2. sz.); Fosszilis vízbőlhák

80. o. (2. sz.); Hogyan irányítja viselkedésünket a jutalmazás? 80. o. (2. sz.); Szénszállal erősített selyem természetes úton 82. o. (2. sz.); Új növénykülönc Japánból 82. o. (2. sz.); „Éltre keltek” a fosszilis fenýtobozok 131. o. (3. sz.); A nagy rovarvándorlás 131. o. (3. sz.); Létrejött az ember-sértés kiméra 179. o. (4. sz.); Titokzatos hangok a Mariana-árokban 180. o. (4. sz.); A dongó majdnem olyan okos, mint a majom 181. o. (4. sz.); A ginkgo biloba korai rokonai 224. o. (5. sz.); Fura halak úszkáltak Dél-Kínában 225. o. (5. sz.); Azonos géneváltozás hozta létre a pandák hüvelykujját 226. o. (5. sz.); Vegetáriánus volt az óriáslajhár 273. o. (6. sz.); Oldalirányba szúrtak a tengeri skorpiók 273. o. (6. sz.); Jóval korábban is élhetett ember Észak-Amerikában 322. o. (7. sz.); A legidősebb gombafoszillia 372. o. (8. sz.); Melyik kihalt kacs tudott repülni? 372. o. (8. sz.); Táplálkozás, immunrendszer és parodontózis kapcsolata 372. o. (8. sz.); Gyorsan elterjedtek a víziló-ösök 373. o. (8. sz.); Lepkeszemek ihlette képernyőevonat 373. o. (8. sz.); A pálmakakadu úgy dobol, mint Ringo Starr 373. o. (8. sz.); A bálnák szűrő táplálkozásának eredete 410. o. (9. sz.); Koponyaváltoztató mezőgazdaság 411. o. (9. sz.); Tengeri pókok beleikkel pumpálják az oxigént 411. o. (9. sz.); A hő indukálta nemváltás titka 411. o. (9. sz.); Hidraulikus tonhaluszonyok 412. o. (9. sz.); A legyek robbanásszerű radiációja 460. o. (10. sz.); Fény a láthatáron 461. o. (10. sz.)
--

Folyóiratszémek

A triászig nyúlik vissza a korallok és az algák szimbiózis 46. o. (1. sz.); Mit kutattat Darwin valójában? 142. o. (3. sz.); Helyrekerült a törzsfán a csapóajtós fagyitölcsér 190. o. (4. sz.); Lepkelelet a bőröndben 190. o. (4. sz.); A zsarnok csimpánz erőszakos halála 191. o. (4. sz.); 3,77 milliárd éves a földi élet legkorábbi bizonyítéka 238. o. (5. sz.); Savtalanítás korallal 287. o. (6. sz.); 507 millió éves tengeri konzervnyit 287. o. (6. sz.); Mikrobium – avagy mit tudnak a bélbaktériumok? 381. o. (8. sz.); Turistaszaroló majmok 383. o. (8. sz.); Porszivóvza táplálkozó fogatlan ősdelfin 479. o. (10. sz.)
--

FIZIKA – MATEMATIKA – INFORMATIKA – MŰSZAKI TUDOMÁNYOK

ABONYI IVÁN: Találkozás Wigner Jenővel Ericében	486. o. (11. sz.)
BESZNYEI ÁDÁM – CSOMÓS PETRA: A gyorsajtástól az időjárásig	346. o. (8. sz.)
CSEH JÓZSEF: Wigner és a csoportvész a magfizikában	504. o. (11. sz.)
DOMOKOS PÉTER: A kvantummechanikától a kvantumtechnológiáig	500. o. (11. sz.)
GADÓ JÁNOS: Negyedik generációs gázhűtésű gyorsreaktor	512. o. (11. sz.)
HERCZEG JÁNOS: Honnan nézte Poszeidón Trója ostromát?	359. o. (8. sz.)
HORVÁTH DEZSŐ:	
A részecskefizika sérült szimmetriái vajon megoldják-e a problémáit? 495. o. (11. sz.)	
HÓZER ZOLTÁN: Atomerőművi fűtőelemek	516. o. (11. sz.)
KELETI ARTHUR: A magánélet nyílt titkai, avagy privát zóna az internet korában	338. o. (8. sz.)
KIRÁLY MÁRTON: Söolvadékos atomreaktorok	198. o. (5. sz.)
KONIORCZYK MÁTYÁS – KISS TAMÁS – ÁDÁM PÉTER:	
Wigner-függvények a kvantumoptikában	492. o. (11. sz.)
PALÁGYI GYÖRGYNÉ: Wigner Jenő, a fásori diák	524. o. (11. sz.)
RADNAI GYULA: Párhuzamos életek. Első rész	417. o. (9. sz.)
- Párhuzamos életek. Második rész	525. o. (11. sz.)
- Párhuzamos életek. Harmadik rész	564. o. (12. sz.)
SOLT GYÖRGY: Miért tudják az elektronok a matematikát?	230. o. (5. sz.)
- Matematika és a természettudományos megismerés	489. o. (11. sz.)
SÓLYOM JENŐ: Wigner Jenő, a modern szilárdtest-fizika egyik elindítója	482. o. (11. sz.)
VARGA IMRE: A Wigner-Dyson-osztályozás és az Anderson-féle fém-szigetelő átmenet	509. o. (11. sz.)
VIBÓK ÁGNES – CSEHI ANDRÁS – HALÁSZ GÁBOR:	
Démoni kónikus keresztvezdők	520. o. (11. sz.)

Folyóiratszémek

Mit adott a tudománynak az MH370 tragédiája? 240. o. (5. sz.); Pálmafák ihlette óriás szeléről 431. o. (9. sz.)

FÖLDTUDOMÁNYOK – METEOROLÓGIA

AMBRUS GERGELY – LEÉL-ÖSSY SZABOLCS:	
Kilenc nap a világ legmélyebb barlangjában	58. o. (2. sz.)
BARTHOLY JUDIT – PONGRÁCZ RITA:	
Globális és regionális klímaváltozás	290. o. (7. sz.)
BIRÓ TAMÁS: Régi vulkán, új irányok	207. o. (5. sz.)
FŐZY ISTVÁN: A Kárpátok sarkánya, a barlangi medve	6. o. (1. sz.)
HARANGI SZABOLCS: Tűzhányó-hírek. 2016. szeptember-december	112. o. (3. sz.)
- Tűzhányó-hírek. 2017. első fele	399. o. (9. sz.)

HÉRINC DÁVID: Mit keres egy trópusi vihar a Földközi-tengeren?	88. o. (2. sz.)
- Az atlanti- és csendes-óceáni hurrikánszezon	328. o. (7. sz.)
- Tíz hurrikán egyhuzamban	542. o. (12. sz.)
HOLLÓSY FERENC: A kvarc	476. o. (10. sz.)
K. SZÜCS FERENC: Egy ősi kőzet keletkezése	164. o. (4. sz.)
KAPUI ZSUZSANNA: Víz vagy szél?	246. o. (6. sz.)
KÉRI ANDRÁS: Fernando de Noronha, az Atlanti-óceán smaragdja	227. o. (5. sz.)
- A Nap szigete: Anguilla	422. o. (9. sz.)
LADÁNYI LÁSZLÓ: „Tündérkapu és Sárkánytorok”	86. o. (2. sz.)
- Riolittakaró a hegygerincen	280. o. (6. sz.)
LANDY-GYEBNÁR MÓNKA:	
Érdekes légköri jelenségek a sarkvidékeken. Első rész	256. o. (6. sz.)
- Érdekes légköri jelenségek a sarkvidékeken. Második rész	362. o. (8. sz.)
MEZŐ SZILVESZTER: Óserdők mélyén, vulkánok hátán Costa Ricában	313. o. (7. sz.)
NÉMETH GÉZA: Búcsú Amerikától. Első rész	15. o. (1. sz.)
- Búcsú Amerikától. Második rész	66. o. (2. sz.)
PÁTKAI ZSOLT: 2016 őszenek időjárása	138. o. (3. sz.)
- 2016 telének időjárása	282. o. (6. sz.)
- 2017 tavaszának időjárása	413. o. (9. sz.)
- 2017 nyarának időjárása	560. o. (12. sz.)
RÓZSA SZABOLCS – MILE MÁTÉ: GPS a csapadék előrejelzésében	457. o. (10. sz.)
SÜMEGI PÁL – GULYÁS SÁNDOR – SÜMEGI BALÁZS PÁL:	
Új-Zélandon jártunk, mesterségünk címere a löszkutatás	250. o. (6. sz.)
SZAKÁLL SÁNDOR: Veszélyes ásványok	548. o. (12. sz.)
SZÉPSZÓ GABRIELLA – LAKATOS MÓNKA: Politikai döntések hatása az éghajlat megváltozására – nagyban és kicsiben	467. o. (10. sz.)
TÓTH JÁNOS: Szent Borbála hagyománya	35. o. (1. sz.)
TRÁJER ATTILA: Ösföldtani zátonytörténelem	405. o. (9. sz.)
TURCSÁNYI GÁBOR – TURCSÁNYINÉ SILLER IRÉN:	
A Pinnacles-sivatag és a sztratomolitik	121. o. (3. sz.)
VARGA PÉTER: Indukált földrengések	107. o. (3. sz.)
- Legrégibbi ismertnek vélt földrengésünk: Savaria, 455	568. o. (12. sz.)
VEISZ OTTÓ – VARGA BALÁZS: Klímaváltozás: kihívások és lehetőségek a mezőgazdaságban	292. o. (7. sz.)
VERES ZSOLT: Földtudományi értékek a Zempléni-hegységben	185. o. (4. sz.)
VOJNITS ANDRÁS: Ahol a víz az úr	174. o. (4. sz.)
ZELENKA TIBOR: A 2017. év ásványi nyersanyaga. A zeolit	220. o. (5. sz.)

Apróbb közlemények

30 millió évvel tovább kitartottak... 33. o. (1. sz.); 130 millió éves keratin és melanoszóma 33. o. (1. sz.); A felmelegedés csökkentte a vulkánkitörések hűtőhatását 81. o. (2. sz.); A Ross-jégnyelv vibrációja légköri hullámokat kelt 81. o. (2. sz.); Földönkívüli rovar a borostyánkőben 131. o. (3. sz.); A Cseko-tó kora 179. o. (4. sz.); Változatos hópelyhek – tévedő csapadékradar 180. o. (4. sz.); Az óriásgyémántok árulokodnak a földképenről 181. o. (4. sz.); Melegebb a földképen? 225. o. (5. sz.); Elsüllyedt óskontinens Mauritius alatt 273. o. (6. sz.); 230 generáción át megőrzött vulkáni emlékek 321. o. (7. sz.); Busz méretű tengeri hulló 321. o. (7. sz.); Az utolsó afrikai dinoszaurusz? 322. o. (7. sz.); Térképező műonok 322. o. (7. sz.); Sarkvidéki tavak metánfeláramlással 323. o. (7. sz.); Hogyan úsztak a hosszúnakú plesiosaurusok? 411. o. (9. sz.); Távoli földrengések is okozhatnak földcsuszamlást 412. o. (9. sz.); A Szahara múltja lerakódott porrétegekből 412. o. (9. sz.); Sziláscetek miocén szaporodó helye Japánban 460. o. (10. sz.); Harapásuk ereje buktatta le a dinőevő békákat 562. o. (12. sz.); Már a korai trilobitáknak is volt gyomruk 563. o. (12. sz.); 2,7 millió éves antarktisi jég 563. o. (12. sz.); Csökken a Kaszpi-tenger vízszintje 563. o. (12. sz.)

Folyóiratszermék

A Rainbow Bridge rezonanciái 48. o. (1. sz.); Triász páncélos krokodil 94. o. (2. sz.); Jégkorszaki gyűjtőgatók 95. o. (2. sz.); A Jeges-tenger őszi jégnövekedése 142. o. (3. sz.); A klímaváltozás segített... 143. o. (3. sz.); Jégkori brexit 288. o. (6. sz.); A jégtakaró elolvadása átrendezte Európát 381. o. (8. sz.); Légkörfénylőt világos éjszakák rejtélye 382. o. (8. sz.); Dinó-terrorizáló krokodil Madagaszkáron 430. o. (9. sz.); Ritkaság lehet az aktív tektonika 575. o. (12. sz.); Az állatokhoz tartozott a rejtélyes Dickinsonia 576. o. (12. sz.)

KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

BARTA-RAJNAI ESZTER: Pörkölt kávébab és hőkezelt biomassa	76. o. (2. sz.)
FEKETE RÉKA – MOLNÁR V. ATTILA: Az utak hatása az élővilágra	268. o. (6. sz.)
KALOTÁS ZSOLT: Jubileumot ünnepeltünk	534. o. (12. sz.)
KOVÁCS GERGELY KÁROLY: Orchideák nyomában Fejér megyében	317. o. (7. sz.)
SZILI ISTVÁN: Változások a velencei tájban	25. o. (1. sz.)

Apróbb közlemények

Az olaj megváltoztatja a halak viselkedését 460. o. (10. sz.); A klímaváltozás áldozatai: a korallak 461. o. (10. sz.)

Folyóiratszermék

Part menti vizes élőhelyek szénmegkötő képessége 480. o. (10. sz.)

KÉMIA – BIOKÉMIA

BENCZE GYULA: Minek nevezzük?	310. o. (7. sz.)
LENTE GÁBOR: Van Gogh hervadó festményei	342. o. (8. sz.)
SIMONYI MIKLÓS: Molekulaszobrászattól a molekuláris motorig	55. o. (2. sz.)

ORVOSTUDOMÁNY

BESENYEI ÁDÁM – BODÓ ÁGNES: Hálózatok, járványok és a változás egyenletei	395. o. (9. sz.)
CSABA GYÖRGY: Vitaminok vagy hormonok?	150. o. (4. sz.)
- Az ember neme. Első rész	307. o. (7. sz.)
- Az ember neme. Második rész	352. o. (8. sz.)
- Fókuszban a férfimeddség	473. o. (10. sz.)
HOLLÓSY FERENC: Apa „születik”	20. o. (1. sz.)
- A felejtés betegsége. Az Alzheimer-kór	117. o. (3. sz.)
- A prosztatarák sugárkezelésének újabb lehetőségei	217. o. (5. sz.)
MEZŐ GÁBOR – KISS KRISZTINA – BIRI-KOVÁCS BEÁTA – OLÁHNÉ SZABÓ RITA: Személyre szabott rákgógyítás	386. o. (9. sz.)
RIHMER ZOLTÁN – GONDA XÉNIA – RIHMER ANNAMÁRIA: Mi áll a kreativitás és a zsenialitás hátterében?	194. o. (5. sz.)
ROSIVALL LÁSZLÓ: Tudományok eredmények és a mindennapi orvoslás	23. o. (1. sz.)
SZABAD JÁNOS: Mi van beleírva kromoszómáinkba?	242. o. (6. sz.)
- Miként ketyeg a belső óra?	
Fiziológiai és orvostudományi Nobel-díj 2017	530. o. (12. sz.)
TRÁJER ATTILA: Az ázsiai tigrisszünnyog	171. o. (4. sz.)
VENETIANER PÁL: Örökölhetők-e a szerzett tulajdonságok?	98. o. (3. sz.)

Apróbb közlemények

Pneumatikus szívpumpa 181. o. (4. sz.); A fémek hatása az öröklésre 225. o. (5. sz.); Másolási hiba 226. o. (5. sz.); Gyógyítható-e az AIDS génmánipuláció segítségével? 372. o. (8. sz.)

Folyóiratszermék

Nem feltétlenül rossz jel a sárga bőr 47. o. (1. sz.); Vérsejtek a laborból 334. o. (7. sz.); Mennyit jelent az egészséges életmód? 431. o. (9. sz.); Újabb lépés a szívdonor sertesék felé 479. o. (10. sz.)

TUDOMÁNYMŰVELÉS – OKTATÁS – EGYÉB

A Hevesi Endre Díj 2017-es kitüntetettjei	285. o. (6. sz.)
Ajándékunk 500 iskolának	240. o. (5. sz.)
Arany 200	130. o. (3. sz.)
BABINSZKI EDIT – KÖBÁNYAI PÉTER – GÁSPÁR ANITA: Egy orosz nemes tudományos expedíciója	571. o. (12. sz.)
BAKONYI GÁBOR – KISS ISTVÁN: Dr. Székely Pál (1924 – 2016) emlékezete	34. o. (1. sz.)
Beck Mihály akadémikustól búcsúszunk	462. o. (10. sz.)
BECK MIHÁLY: Álmélkodni és elmélkedni	464. o. (10. sz.)
BENCZE GYULA: Kvantumszobrászat	40. o. (1. sz.)
- Aki kétszer jutott fel a csúcsra. Keszthelyi Lajos 90 éves	129. o. (3. sz.)
- Veszélyben a brit tudomány?	140. o. (3. sz.)
- Rákgógyítás és terrorizmus	237. o. (5. sz.)
- Mobilitás és tudományos együttműködés	332. o. (7. sz.)
- A magyar tudomány nagy vesztesége	462. o. (10. sz.)
DOMBI MARGIT: A tudományok debreceni élményközpontja	232. o. (5. sz.)
HERCZEG JÁNOS: A Hevesi Endre Díjról szubjektíven	284. o. (6. sz.)
LENTE GÁBOR: Emlékszilánkok	463. o. (10. sz.)
MILLENNIUMI DÍJAK – 2017. A Szellemi Tulajdon Világnapja	271. o. (6. sz.)
NYERGES GYULA: A tudomány színre lép	427. o. (9. sz.)
Önzetlen segítség külföldi iskoláknak	429. o. (9. sz.)
REMETE ATTILA MÁRIÓ: Tisztelt Természet Világa!	379. o. (8. sz.)
SCHILLER RÓBERT: Arany János éve	216. o. (5. sz.)
STAAR GYULA: Hecht Annára emlékezünk	223. o. (5. sz.)

SZABÓ JENŐ: Égből pottyant bélyegek	330. o. (7. sz.)
Szólásszabadság és/vagy tudomány	92. o. (2. sz.)
Vízi E. Szilveszter az Akadémiai Aranyérem kitüntetettje	264. o. (6. sz.)
Vízi E. Szilveszterről kisbolygót neveztek el	32. o. (1. sz.)

Apróbb közlemények

Amikor a zene színjátékká válik 179. o. (4. sz.); A jövő kockája 323. o. (7. sz.)

Folyóiratszámok

Gyermekkori gyökerek 96. o. (2. sz.); A hunok gazdálkodóvá válása 239. o. (5. sz.)

TUDOMÁNYTÖRTÉNET

BABINSZKI EDIT – KÖBÁNYAI PÉTER – GÁSPÁR ANITA:	
Lángoló mezők	276. o. (6. sz.)
- Mire jó a feleség, ha festő?	327. o. (7. sz.)
- Az Astrolabe, a francia Beagle	376. o. (8. sz.)
- A Magyar Királyság újralfedezése	419. o. (9. sz.)
- A Japáni szigetek cartographiája	470. o. (10. sz.)
HOLLÓSY FERENC: 50 éve halt meg Julius Robert Oppenheimer	552. o. (12. sz.)
ISÉPY ISTVÁN: Amiről a Linné-szobor mesél	374. o. (8. sz.)
- A botanika szeretetre méltó művelője	424. o. (9. sz.)
KORSÓS ZOLTÁN: Egy Arany-kép története	214. o. (5. sz.)
KRETZER BALÁZS: Miért tünnek el a grönlandi vikingek?	367. o. (8. sz.)
KUBASSEK JÁNOS: A földrajzprofesszor, akit mindenki szeretett	161. o. (4. sz.)
LANDY-GYEBNÁR MÓNKA: Megtalálták a HMS Terror maradványait	42. o. (1. sz.)
LOVAS REZSŐ: A mindentudók árulása	146. o. (4. sz.)
REZSABEK NÁNDOR: A kolozsvári csillagvizsgáló hajnalán	91. o. (2. sz.)
SZABÓ MÁRTON: Gondolatok a természettudományos illusztrációkról	
Első rész	83. o. (2. sz.)
- Gondolatok a természettudományos illusztrációkról. Második rész	234. o. (5. sz.)
- Vadászat a múltban	380. o. (8. sz.)
SZABÓ SÁNDOR – FILAKOVSKY JÁNOS – TÓTH JÁNOS:	
Selye, a stressz, és más felfedezései	301. o. (7. sz.)
TÓSZEGI ZSUZSANNA: Irinyi János, a tudós vegyész és feltaláló	202. o. (5. sz.)

KÖZÖTT – SCHILLER RÓBERT ROVATA

SCHILLER RÓBERT: A nap múlása 370. o. (8. sz.)

OLVASÓNAPLÓ

CSABA GYÖRGY: Az emberi természet világa	333. o. (7. sz.)
Hamvas Béla kétsoros ember-interferencia kísérlete.	
Patkós András olvasónaplója	106. o. (3. sz.)
KÉRI ANDRÁS: A cél az út maga	
(Németh Géza: Sör jégkockával – Bevezetés más világokba)	141. o. (3. sz.)
LENTE GÁBOR: Tudományos kalandozások Beck Mihállyal	
(Silberer Vera: A kutatás kaland.	
Életút-beszélgések Beck Mihállyal, válogatott írások.)	466. o. (10. sz.)
PAP JÓZSEF SÁNDOR: Gondolatok a „Vízilónaptej”-ről	571. o. (12. sz.)

INTERJÚK

BOTH ELŐD: „Nem tekintem a kutatás hasznosságát szégyennek”	
Beszélgetés Gombosi Tamás úr-plazmafizikussal	440. o. (10. sz.)
GÁCS JÁNOS: Hatásos kombinációk.	
Beszélgetés Hudecz Ferenc akadémikussal	311. o. (7. sz.)
KAPITÁNY KATALIN: „A növénynevelés az én igazi világom”.	
Beszélgetés Kruppa József agrármérnökkel	545. o. (12. sz.)
NÉMETH GÉZA: Ki gépen száll fölébe...	
Beszélgetés Jászai Balázs légifotóssal	390. o. (9. sz.)
SILBERER VERA: Oláh György kilencven éve.	
Beszélgetés Hargittai Istvánnal	153. o. (4. sz.)
TÓSZEGI ZSUZSANNA: Hajnali jégmadár.	
Beszélgetés Kis Dávid természetfotóssal	73. o. (2. sz.)
- A hétköznapi kérdések is elvezetnek a mélyebb megértéshez.	
Beszélgetés Gilicze Bálinttal	356. o. (8. sz.)

ORVOSSZEMMEL – MATOS LAJOS ROVATA

Influenzaoltás szívinfarktus megelőzésére	45. o. (1. sz.)
A teázás csökkenti a kalciumlerakódást	45. o. (1. sz.)
Bőrre tapasztható kardiológiai laboratórium	93. o. (2. sz.)
Jaj, de édes!	93. o. (2. sz.)
Mammográfia a koszorúér-szűkület szűrővizsgálatára?	229. o. (5. sz.)
Matos Lajos (1935–2017) emlékére	229. o. (5. sz.)

KÖNYVSZEMLE

BERECZKEI TAMÁS: Machiavellizmus. A megtevesztés pszichológiája	
(Typotex Kiadó, Budapest, 2016) Szili István	192. o. (4. sz.)
CSIZMADIA AKOS: Izsák Imre	
(Vega Csillagászati Egyesület, Zalaegerszeg, 2017) Rezsabek Nándor	432. o. (9. sz.)
DANIEL KOLLÁR – TIBOR KOLLÁR – JÁN LACIKA:	
Szlovákia – Családi és osztálykirándulások	
(Fordította Vércse Miklós, Cser Kiadó, Budapest) Szili István	336. o. (7. sz.)
Elveimhez híven, konokul (Lexica Kiadó, Budapest, 2016)	
Gács János	336. o. (7. sz.)
Gyógyszerekről – nem csak vegyészmérnököknek	
(Typotex Kiadó, 2016) Gács János	574. o. (12. sz.)
GYURKÓ ISTVÁN – WILHELM SÁNDOR:	
A paduc (Debrecen – Tiszafüred, 2016) Farkas Csaba	574. o. (12. sz.)
JUTTA LANGHEINEKEN: Gyomnövények –	
A gazok felismerése, felhasználása, irtása. Fordította: Tömpe Anna,	
Cser Kiadó, Budapest. Szili István	384. o. (8. sz.)
KEMENDI ÁGNES: Festés növényekkel – Fonalak, textíliák	
(Kemendi Ágnes és a Cser Kiadó, Budapest, 2017) Szili István	384. o. (8. sz.)
KERÉNYI LILLA: Csillagjegyek feketén-fehéren	
(Budapest, 2016) Trupka Zoltán	192. o. (4. sz.)
KLAUS M. SCHITTENHELM: Csillagképek – Az égbolt felfedezése	
(Fordította dr. Jankovics István, Cser Kiadó, Budapest)	
Lőrincz Henrik	384. o. (8. sz.)
M. MESTER KATALIN: Somlóország II.	
Istenadta szép vidék (Magánkiadás) Szili István	144. o. (3. sz.)
MARTIN STAFFLER: Független kertek – Ötletek kertbe, teraszra, erkélyre	
(Fordította Tömpe Anna, Cser Kiadó, Budapest) Szili István	336. o. (7. sz.)
NICK THORPE: A Duna – Utazás a Fekete-tengertől a Fekete-erdőig.	
Fordította Gebula Judit (Scolar Kiadó, Budapest, 2015) Szili István	144. o. (3. sz.)
RON AHARONI: Ördögi körök	
(Typotex Kiadó, Budapest, 2016) Gács János	144. o. (3. sz.)
SUSANNE NÜSSLEIN-MÜLLER: Magaságyságok –	
Gyakorlati tanácsok hónapról hónapra	
(Fordította Cser Judit, Cser Kiadó, Budapest) Szili István	336. o. (7. sz.)
VISZLÓ LEVENTE: Bodmér – Egy külön falu története;	
A Vértes Natúrpark monográfiái (Szili István)	574. o. (12. sz.)

CÍMKÉPEINK

Január: Fantáziakép a Földről indított, lézerrel hajtott nanoürszondáról (Lente Gábor montázs); **Február:** Szemtől szemben (Ambrus Gergely felvétele); **Március:** A mexikói Colima vulkán 2016. december 8-án (Hernando Rivera felvétele); **Április:** Fekete kökörcsin (Kalotás Zsolt felvétele); **Május:** Analcím szaponitszállakkal (Dunabogdány, Csódi-hegy, a nagyobbik kristály 1,2 cm, HOM gyűjtemény, Tóth László felvétele); **Június:** Az atracélcincér (Kalotás Zsolt felvétele); **Július:** A Galileo Galilei Planetárium éjszakai kivilágításban (Buenos Aires, Argentína); **Augusztus:** Carl von Linné bronzszobra (Kapitány Katalin felvétele); **Szeptember:** A tiszadobi Andrassy-kastély (Jászai Balázs felvétele); **Október:** A NASA Suomi NPP műholdja 2015. október 14-i felvételeiből összeállított mozaik a Föld felszínéről és felhőzetéről (NASA's Goddard Space Flight Center); **November:** Wigner Jenő (Forrás: Oak Ridge National Laboratory honlapja); **December:** Szemtől szemben (Haarberg Orsolya felvétele)

BORÍTÓLAPUNK MÁSODIK OLDALÁN

Január: A Velencei-tó élővilága (Kalotás Zsolt felvételei); **Február:** A Föld gyomrában (Ambrus Gergely felvétele); **Március:** A tengelic és ragadozó (Kalotás Zsolt felvételei); **Április:** A tavasz vadvirágai (Kalotás Zsolt felvételei); **Május:** Az Év állatai (Szili István akvarelljei); **Június:** A Kárpát-medence szarvasbogarái (Rahmé Nikola és Németh Tamás felvételei); **Július:** Változatos orchideavilág (Kalotás Zsolt felvételei); **Augusztus:** Válogatás Gilicze Bálint természetfotóiból; **Szeptember:** A világító tölcsérgomba és a hozzá hasonló fajok (Locsmándi Csaba felvételei); **Október:** 60 év emlékezetes üresközzei; **November:** Wigner-épületek; **December:** Év Természetfotósa 2017 pályázat. Válogatás a díjnyertes képekből (Máté Bence, Szabó Zsolt, Schöffner Ádám Dávid, Hencz Judit, Kovács Alex, Li Gábor felvételei)

BORÍTÓLAPUNK HARMADIK OLDALÁN

Január: Búcsú Amerikától (Németh Géza felvételei); **Február:** Egy különös törpebolygó: a Ceres; **Március:** Nyugat-Ausztrália geológiai csodái. A Pinnacles-sivatag és a Thetis-tó élővilága (Turcsányi Gábor és Turcsányiné Siller Irán felvételei); **Április:** Tulogy János két kedvelt terete. A Székelykő mészkőbirtalma, és a Tordai-hasadék (Dvoráček Ágoston és Staar Péter felvételei); **Május:** A zeolitsoport néhány ásványa; **Június:** Illusztrációk Sir William Hamilton Campi Phlegraei (Lángoló mezők) című könyvéből; **Július:** Úrfotók bélyegen; **Augusztus:** Gilicze Bálint fotóalbumából; **Szeptember:** Magyarország a levegőből (Jászai Balázs felvételei); **Október:** Ásványok (Hollós Ferenc felvételei); **November:** Wigner-émlékek; **December:** A Nemzetközi Fizikai Diákolimpia helyszíne, Yogyakarta

DIÁKPÁLYÁZAT-MELLÉKLET

Január: „Sohasem azt tanítjuk, amit tanítunk.” A középiskolai matematikatanítás reformjának történetéből
Balogh Boglárka: Bogi és a számrendszerek
Pintér Noémi: A Pándzsa

Február: „Ez a munka sohasem ér véget” Kérdések József Éva tanárnőhöz, diákpályázatunk tanári fődíjasához
Frics Márton: Miért „öszülnek” ősszel a fák?
Turcsán Fruzsina: Intelligens folyadékok tulajdonságainak vizsgálata
Ódó Bianka: Vajon mekkora az ökológiai lábnyomunk?
Kovács József – Udvardi Imre: Beszámoló a 10. Nemzetközi Csillagászati és Asztrofizikai Diákolimpiáról

Március: Keszler Zsófia: A Monty Hall-féle paradoxon és Marilyn, az IQ-bajnok
Váradai Róbert: Egyes Nagyenyed környéki gombák radioaktivitása
Levél Erdélyből
Mi lett velük? A soproni Széchenyi István Gimnázium díjnyertes diákjai emlékeznek
A XXVI. Természet-Tudomány Diákpályázatunk díjnyertesei

Április: Gyémántok és gyémántcsiszolók az Akadémián
Kapitány Szabolcs: Kiss József és a Ferenc-csatorna
Cserepes Tamás – Ruzsa Bence – Tomolya Szabolcs: Az agyagiparos szelleme még mindig él
Kiss Máté: Treitz Péter emlékezete születésének 150. évfordulóján
Levél egy természetvédelmi mérnök hallgatótól

Május: Lekka Ákos: Egy invazív fafajunk, a mirigyes bálványfa szövettani vizsgálata
Vad Petra – Varga Sabrina: Mi is az eugenol? Avagy a szegfűszeg hatóanyagának vizsgálatai
Félegyházi Luca – Lengyel Sára Ágnes: Meglepetés-sztyepp a pleisztocénben: paleoökológiai vizsgálatok a Somssich-hegy 2-es lelőhely cickányai alapján
Tóth Zoltán: Diszciplínák találkozása: a karcagi Asszonyzállási-halom földrajzi, néprajzi és régészeti kutatása

Június: Veréb Sándor Andor: Anker Alfonz, az állatnemesítés művésze
Darvas Zsuzsanna: Egy magyar orvos a román függetlenségi háborúban
Éliás János: Egy karcagi tudós tanár: Bujk Béla
Kalotás Zsolt: Címképünk – Az atracélcincér
Szerkesztőbizottsági tagunk, Bacsa László nemzetközi űrkutatási díja
A XXVII. Természet-Tudomány Diákpályázat kiírása és versenyszabályzata

Július: Hártelein Károly György: Séta az íjászat fizikája körül
Csubák Ramona: Hóvirág- és vetővirág-szövettenyésztés és a kiindulási növények enzimintázatainak összehasonlító vizsgálata
A TIT 46. Kalmár László Matematika Versenyének döntője
A XXVII. Természet-Tudomány Diákpályázat kiírása és versenyszabályzata

Augusztus: Imre Noémi: Ikerkutatás – belevágjak?
Péterfi Orsolya: Sic volo, azaz így akarom!
Filipszük Péter Gusztáv – Jónás Andrea Petra: Háztartási szűrkevizet és csapadékvíz környezethatékony újrahasznosítása
Frey Sára – Varga Márton: Modell és valóság
A XXVII. Természet-Tudomány Diákpályázat kiírása és versenyszabályzata

Szeptember: Csötönyi Viktor: A Lánycsók-Marázai-patak
Tihanyi Kata: Lovak és más négylábú állatok járműdjai és ábrázolásai
Engel Botond – Ince Áron: Az UV-sugárzás káros hatása a növényekre
Szöcs Boróka: A királynőnek is teljesítenie kell?
A XXVII. Természet-Tudomány Diákpályázat kiírása és versenyszabályzata

Október: Molnár Kornélia: A barlang, amely nem ismer határot
Kuncz Eszter: A gyermekkori cukorbetegség
Zsibók Marcell: Vízszennyezés laboratóriumi vizsgálata

György Attila Tamás – Pálosi Réka: A szem evolúciójának vizsgálata bioinformatikai adatbázisok segítségével
A XXVII. Természet-Tudomány Diákpályázat kiírása és versenyszabályzata
TIT Kalmár László Matematikaverseny meghirdetése
Nemzetközi Csillagászati és Asztrofizikai Diákolimpia

November: Petrity Luca: Fazekas Mihály életműve
Bór Dorina – Kocsis Abel: Hol „tartunk”?
Abebe Adrienn: Az emlősvese anatómiája, működésének fizikai modellezése
Kántor Sándorné: Segner János András, a turbína atyja
TIT Kalmár László Matematikaverseny meghirdetése

December: Sipos Nikolett: Főbiafrás
Mészáros Mirtill: Poláros ÖKOskodás
Hegedűs Norbert: A XXI. század fiataljainak életvitel
Vankó Péter: Olimpia a vulkánok tővében. A 48. Nemzetközi Fizikai Diákolimpia, Yogyakarta
Bálint Dóra – Trócsányi András: Kihívások, eredmények, tapasztalatok.
Beszámoló a 14. Nemzetközi Földrajzi Diákolimpiáról

KÜLÖNSZÁMAINK

Simonyi Károly-émlékszám

STAAR GYULA: Évtizedek Simonyi Károlytal – 15 éve nélküle 2

I. Válogatás Simonyi Károly folyóiratunkban megjelent írásaiból

Ti jobban félted... A kopernikuszi fordulat 3
... én mégis egy könyvet írtam (GALILEI, KEPLER) 8
Az én módszerem jobb, mint a szokásos (DESCARTES, PASCAL) 12
... az egek és tengerek minden jelensége (HUYGENS, NEWTON) 17
Merj tudni! A Nagy Francia Enciklopédia 22
Emlékezés és töprengés 27

II. Beszélgetések (Staar Gyula interjúi)

Az életet nem lehet túlélni, az életet élni kell! Simonyi Károly keresztje 32
Aranyérem Simonyi Károlynak 37
A magyarországi fizika kultúrtörténete. Simonyi Károly ajándéka 38
Szándékprogramozás zserbóval. Beszélgetés Charles Simonyival, Akadémiánk külső tagjával 40
Egyidős édesapja gyorsítójával. Beszélgetés Simonyi Tamás közlekedésszervező mérnökkel 47
Válogatás Simonyi Tamás fényképeiből 53

III. Emlékezések

KESZTHELYI LAJOS: Simonyi Károlyra emlékezem 54
KOSTKA PÁL: A hazai fizikátörténet jeles emléke 57
RADNAI GYULA: Egy műegyetemi professzor előadásai a Múzeum körúton 60
TÉL TAMÁS: Simonyi Károly előadása. Egy hallgató emlékei 62
VEKERDI LÁSZLÓ: Merj tudni! 63
PAP LÁSZLÓ: A mítosz folytatódik 67
CHARLES SIMONYI: Nagyságrendi becslés. Emlékek Édesapámról 69

IV. Emléke tovább él

ALPÁR TIBOR – FARAGÓ SÁNDOR: A soproni Simonyi 71
LÉVAI PÉTER: Simonyi öröksége Csillebércen 74
DÉRI TIBOR: Névadás és hagyományápolás 78
GALAVICSNÉ LÁZÁR MAGDOLNA: Névadónk, példaképünk a tudós professzor, Simonyi Károly 80
GÓZON ÁKOS: Három vita. Rádiós emlékek Simonyi Károlyról 81

V. Simonyi Károly munkássága előtt tisztelegve

SIKLÉR FERENC: Gyorsítók és részecskék 82
BARNA DÁNIEL: Magyar részvétel a jövő részecskegyorsítójának fejlesztésében 86
SZŐKEFALVI-NAGY ZOLTÁN: „Simonyi”-gyorsítóval a kulturális örökség tudományba 90
SZEGŐ KÁROLY: A Naprendszer kutatása az RMKI/RMI-ben 93
ZOLETNIK SÁNDOR: Simonyi Károly és a magfúziós energiatermelés álma 97

Emlékszámunk szerzői

100

Címképünk: Simonyi Károly (Szigeti Tamás felvétele)

Borítólapunk második és harmadik oldalán: Képek Simonyi Károly életéből
Borítólapunk negyedik oldalán: Válogatás Simonyi Károly könyveiből (és azok sok-sok kiadásából)